

EESTI, IISRAELI, LEEDU JA LÄTI PARLAMENDI VÄLISKOMISJONIDE ESIMEESTE ÜHISAVALDUS

16. oktoober 2023

Meie, Knesseti ja Balti riikide parlamentide esimehed, mõistame ühemõtteliselt hukka Hamasi ning selle barbaarsed ja ebainimlikud terroriaktid, mis on toime pandud Iisraeli ja tema kodanike vastu. Hamasi tegudel puudub igasugune õigustus, õiguspärasus või põhjendus ning seetõttu tuleb need ülemaailmselt hukka mõista. Need rünnakud esindavad ideoloogiat, mille ainus eesmärk on Iisraeli Riik kaardilt kustutada.

Me kinnitame ja toetame Iisraeli seaduslikku õigust kaitsta oma riiki ja kodanikke vägivaldsete terroriaktide eest.

Kutsume rahvusvahelist kogukonda üles tegema teljeriikidele (Iraan, Süüria ja Liibanon) ja piirkonna organisatsioonidele, eelkõige Hezbollah'le selgeks, et nad hoiduksid sõjas osalemisest. Nad ei tohi toetada, julgustada ega võimaldada täiendavat rinnet Iisraeli vastu. Sellisele tegevusele järgneb Iisrael kindel ja surmav vastus.

Tõdeme, et suurt osa Iisraeli ja tema kodanike vastu suunatud vägivallast – nii minevikus kui ka praegu – on otseselt rahastanud ja toetanud Iraan. Oleme kindlalt veendunud, et Iraan kujutab endast tõsist ülemaailmset ohtu mitte ainult kui juhtiv terrorismi õhutaja, vaid ka kui järeleandmatu stabiilsuse õõnestaja nii Lähis-Idas kui ka laiemal ülemaailmsel areenil. Kutsume rahvusvahelist üldsust üles võtma kooskõlastatud meetmeid Iraani edasiseks isoleerimiseks rangete sanktsioonidega.

Kutsume sarnaselt mõtlemaid riike üles ametlikult nimetama Islami Revolutsioonilise Kaardiväe (IRGC) terroristlikuks organisatsiooniks. Selle rühmituse pahatahtlikud, verised sõrmejäljed on nähtavad kõikjal maailmas.

Väljendame oma sügavat muret Iraani tuumaprogrammi edusammude üle, ning samuti tema jätkuva läbipaistvuse puudumise üle Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuri (IAEA) ees. Väljavaade kontrollimatust, tuumarelvastatud Iraanist on stsenaarium, mida ülemaailmne kogukond ei saa taluda. Me palume tungivalt rahvusvahelisel kogukonnal ühineda otsustavaks ja kooskõlastatud jõupingutuseks, et seda ähvardavat ohtu ära hoida.

Täheldame murelikult, et viimasel ajal on laienenud antisemitismi juhtumid ja fanatism, mis on muutumas üha jultunumaks ja ohtlikumaks, eriti vahetult pärast Hamasi rünnakuid Iisraeli vastu. Paljud inimesed kogu maailmas olid šokeeritud, nähes, kuidas Euroopa ja Põhja-Ameerika linnades tegutsevad aktivistide rühmad tsiviilelanike vastu suunatud vägivalda laialdaselt ülistasid ja õigustasid.

Oleme pühendunud sellele, et saavutada Iisraeli rahumeelne kooseksisteerimine oma naabritega selles piirkonnas ja avaldame heameelt Aabrahamliku lepingu (Abraham Accords) kiirendatud laiendamise üle – see on pöördeline ja otsustav strateegiline ümberkorraldus Lähis-Idas. Julgustame kindlalt rohkemaid riike ühinema rahuringiga, tunnistades olulist kasu, mida see pakub kõigile piirkonna rahvastele.

Jälgime sügava murega Venemaa ja Iraani kasvavat koostööd Ukraina lahinguväljal ning süvenevaid kontakte Hamasiga – see on suundumus, mis kujutab endast sügavat ohtu Iisraeli, Lähis-Ida ja Euroopa julgeolekule.

Kinnitame ühemõtteliselt oma vankumatut toetust Ukraina rahvale ja oleme kindlad oma jätkuvas pühendumuses Ukraina abistamisele. See pühendumus on kindlalt seotud meie sügavalt juurdunud veendumusega, et see ei kajasta mitte ainult moraalselt kohustuslikku tegutsemisviisi, vaid on ka kooskõlas meie kollektiivse huviga astuda vastu totalitaarsetele režiimidele rahvusvahelisel areenil.

Mõistame hukka Venemaa agressioonisõja Ukraina vastu ja usume, et Venemaa jultunud ekspansiivne poliitika ja tegevus kujutab endast rünnakut Euroopa laiema julgeolekuarhitektuuri vastu. Oleme äärmiselt teadlikud ohtudest, mis ähvardavad sellel demokraatia ja autoritaarsete režiimide vahelise vastasseisu piiril asuvaid riike. Selle valguses oleme veendunud, et ülemaailmse julgeoleku kaitsmine ja reeglitel põhineva rahvusvahelise korra hoidmine nõuab rahvusvaheliselt kogukonnalt vankumatut ja ühtset reageerimist.

Oleme pühendunud koostöö tugevdamisele meie riikide ja komisjonide vahel pideva ja ausa dialoogi kaudu meie riikide ees seisvate praeguste piirkondlike ja üleilmsete probleemide üle. Saame vastastikku jagada ja kasutada rikkalikke teadmisi ja kogemusi eri valdkondades ning peame oluliseks ühineda piirkondlike ohtudega võitlemiseks.

Oleme otsustavalt pühendunud ühiste jõupingutuste jätkamisele nende eesmärkide saavutamiseks ja püüame alata B3+1 dialoogi parlamentide tasandil.

**Rihards
Kols**

Väliskomisjoni
esimees

Saeima
Läti Vabariik

**Marko
Mihkelson**

Väliskomisjoni
esimees

Riigikogu
Eesti Vabariik

**Žygimantas
Pavilionis**

Väliskomisjoni
esimees

Seimas
Leedu Vabariik

**Yuli Yoel
Edelstein**

Välis- ja
kaitsekomisjoni
esimees

Knesset
Iisraeli Riik